

Aanleiding

Jaarlijks wordt de gemeenteraad voor het zomerreces met de Kadernota in positie gebracht om keuzes te maken en zwaartepunten te leggen in beleid en prioriteiten voor de komende jaren. Deze keuzes worden vervolgens in de programmabegroting en in de meerjarenramingen vastgelegd.

Beoogd effect

Met het aanbieden van de Kadernota aan de gemeenteraad beogen wij:

- De financiële startpositie (effecten circulaire gemeentefonds, administratief-technische wijzigingen, ontwikkelingen/risico's) te verankeren;
- De basis te leggen voor een financieel sluitend perspectief voor 2024.

Argumenten

1.1 De gemeenteraad heeft de bevoegdheid om de beleidskaders vast te stellen

De Kadernota is bij uitstek het document om beleid met de financiële vertaling vast te stellen. Na vaststelling door de gemeenteraad heeft het college de opdracht om het vastgestelde beleid verder uit te werken en uit te voeren en in de Programmabegroting te verwerken.

De financiële keuzes die in de Kadernota gemaakt worden, worden via een begrotingswijziging verwerkt. Ze vormen de basis voor de nog op te stellen Programmabegroting 2024-2027.

1.2 De politieke beschouwingen 2023 zijn richtinggevend voor de voorstellen in de Kadernota 2024

Tijdens de politieke beschouwingen van 29 maart jl. hebben de raadsfracties hun visie gegeven op de belangrijke thema's voor het komende begrotingsjaar en daarmee richting gegeven. Dit vindt u terug in de Kadernota 2024. Verder sluiten de voorstellen aan op het Collegeprogramma 2022-2026 'Zij aan Zij in een gemeente met ambitie'.

1.3 De Kadernota 2024 laat een positief saldo voor 2024 zien; meerjarig is er geen sluitend perspectief

Voor de jaren 2024 en 2025 is er sprake van overschotten. In 2026 en 2027 is er geen sluitend perspectief. Het Rijk heeft besloten dat vanaf 2026 de financieringsystematiek van gemeenten wijzigt. Op dit moment is nog niet volledig duidelijk hoe de voorgestelde nieuwe systematiek financieel uitpakt voor gemeenten. Dit zorgt ervoor dat het voor gemeenten onduidelijk is welke financiële middelen op de langere termijn beschikbaar zijn. Wel is duidelijk dat vanaf 2026 minder middelen beschikbaar zijn voor gemeenten dan in 2024 en 2025.

Als gemeente staan we echter wel aan de lat voor de uitvoering van belangrijke opgaven, die ook meerjarig grote investeringen vragen. Daarvoor is een redelijke zekerheid over de financiën een belangrijke voorwaarde. Die zekerheid is er nu niet.

Eenzijds is er dus sprake van minder financiële middelen met een grotere onzekerheid, anderzijds hebben we te maken met grotere opgaven die juist meer middelen vragen. Omdat deze twee ontwikkelingen in onze ogen niet samen gaan, willen we een signaal afgeven richting onze toezichthouder (de provincie Noord-Brabant) en het Rijk. We stellen daarom voor om voor de jaren 2026 en 2027 een tekort te laten zien.

2.1 Aanpassen van onze begroting via een begrotingswijziging

De ontwikkelingen en beleidsvoorstellen die in de Kadernota worden beschreven zijn verwerkt in een begrotingswijziging. Met deze begrotingswijziging worden de voorstellen verwerkt in onze begroting.

Kanttekeningen

1.1 De begrotingsjaren 2026 en 2027 zijn niet sluitend

Vanwege onzekerheden over de financiering van gemeenten vanaf 2026 besluiten we om in de jaren 2026 en 2027 een tekort te laten zien. Hiermee willen we een signaal afgeven.

De komende maanden zullen we in overleg treden met onze financiële toezichthouder en andere gemeenten om te bepalen of we deze jaren in de Programmabegroting wel sluitend moeten maken.

In de begrotingscirculaire geeft de provincie aan dat de focus van de beoordeling vooral op 2024 ligt. Indien het begrotingsjaar 2024 structureel en reëel sluitend is, zal sprake zijn van het reguliere repressieve toezicht.

1.2 Markontwikkelingen

Als college zijn we ambitieus en gaan we voortvarend aan de slag met onze prioriteiten. We hebben echter ook te maken met markontwikkelingen die ervoor kunnen zorgen dat we niet alles kunnen realiseren in het tempo dat we graag willen. Het aantrekken van nieuw personeel is bijvoorbeeld belangrijk. De arbeidsmarkt is op dit moment echter behoorlijk krap. Onze maatschappelijke partners, opdrachtnemers en leveranciers hebben hier ook mee te maken. Bovendien is er nog steeds een schaarste aan grondstoffen, waardoor er langere levertijden ontstaan op allerlei materialen en producten. Wij gaan er vooralsnog wel vanuit dat we onze geplande activiteiten uit kunnen voeren. Mocht dit toch niet lukken, dan zullen we daarover rapporteren in de Voorjaars- en Najaarsbrief 2024.

Financiële aspecten en consequenties

De financiële consequenties zijn in detail uiteengezet in de Kadernota. Samenvattend geldt het onderstaande beeld.

	2024	2025	2026	2027
A. Beschikbare middelen	13.310.000	20.384.000	13.617.000	14.273.000
B. Autonome ontwikkelingen	-5.612.000	-6.376.000	-7.239.000	-7.681.000
C. Reeds genomen besluiten	-595.000	-595.000	-595.000	-595.000
D. Beschikbare middelen voor Collegeprogramma en overige verzoeken (=A-/-B-/-C)	7.103.000	13.413.000	5.783.000	5.997.000
E. Financiële voorstellen gekoppeld aan Collegeprogramma	-3.354.000	-4.242.000	-4.027.000	-3.905.000
F. Overige voorstellen (niet direct gekoppeld aan Collegeprogramma)	-763.000	-973.000	-1.060.000	-1.060.000
G. Saldo beschikbare middelen -/- benodigde middelen voor verzoeken (=D-/-E-/-F)	2.986.000	8.198.000	696.000	1.032.000
H. Structurele buffer opnemen	-2.000.000	-2.000.000	-2.000.000	-2.000.000
I. Storting in Algemene Reserve		-2.000.000		
J. Storting in Investeringsfonds		-2.000.000		
K. Begrotingsaldo (=G-/-H-/-I-/-J)	986.000	2.198.000	-1.304.000	-968.000

Communicatie

Op 21 juni a.s. wordt een informatiebijeenkomst georganiseerd voor de raad waarin het mogelijk is technische vragen te stellen.

Vervolg

Conform het spoorboekje 2023 is de verdere procedure ten aanzien van de Kadernota 2024 als volgt:

- 22 juni: indienen technische en toelichtende vragen
- 30 juni: Memorie van antwoord
- 6 juli: behandeling in Commissievergadering
- 13 juli: behandeling in Raadsvergadering

Bijlagen

- Kadernota 2024
- Begrotingswijziging Kadernota 2024